

ШУТОШЪ

ЛИСТЪ ЗА ШЕГА И САТИРА.

ИЗЛЪЗВА ВСЪКА СЪББОТА.

Спомощстванія ся приематъ всякога за шесть мѣсеца прѣд-
плащаны по двѣ бѣлы меджидѣта или на листъ по 2 гроша.

Писма, дописки и всичко що ся отнася до вѣстника отпра-
вятъ Цариградъ до Редакціята ШУТОША въ Агопанъ-ханъ № 14.
Назначеніѣ по вѣнъ настоятели, отговарятъ за цѣнѣтъ
на вѣстника.

Българското издание ШУТОША по финансовъ часть нѣма
никакъ свръска съ изданіето му на другитѣ языки нито съ
главното управленіе на вѣстника отъ притежателя му.

Писма неплатени и поръчки непредплатени не сѣ приети.
Статии пращаны до редакціята, виѣстены или не, не сѣ
връщатъ.

ФЕНЕРЛІЯТА.

(Отъ уроциѣтъ на Ест. Исторіѣжъ)

Фанаріотинъ по европейско-руски а Фенер-
лія по нашенско-турски е име прилагателно,
защото ся прилага на три рода съ три оконча-
нія (т. е. крайшници а не кобыло окнчания.) съ
които отъ фанаріотинъ става фанаріотска и фа-
наріотче, или по-право отъ фенерлія, фенерлій-
ка, фенерлійче и скланя ся: Имен. фенер. . .

Но работата не е за граматическѣжъ часть
на думѣжъ, за коѣто, ако има нѣкой да ся ин-
тересува, може да ся отнесе до искусѣйшиѣтъ
оногозъ граматико-исгоріо-фабрикантина-про-
фесора да му расправи колкото ще и колкото
може; а ный ако и да знаемъ че въ расправѣжъ
си и за това той може да разбѣрка толкозъ дру-
гы работы и тѣй да не дорасправи за нищо,
но, като не ны интересува чакъ толкозъ грам-
матическото опрѣдѣленіе на фанаріотина и фана-
р-кѣжъ, оставямы го свободенъ да си вади очитъ
съ тѣхъ както ще и нѣма освѣнъ да направимъ е-
днѣж забѣлѣжъ че фанаріотинъ было или фенерлія
и фенерлійка и фенерлійче не сѣ само имена
прилагателны, но сѣ и нѣща които иматъ въ се-
бе си свойство прилагаемо и налагаемо; зашто
то освѣнъ дѣто не виждатъ толкозъ за злѣ да
имъ ся прилага нѣщо или да ся прилагатъ на
нѣщо, но често ся налагатъ на нѣщо и силомъ.

Фенерліи ся казватъ тѣзи хорѣ не защото
носятъ постоянно фенеры на главѣтъ си, или за-
щото нѣкои ходятъ вечеръ и ношѣжъ съ таквы-
зи хее голѣмы фенеры, въ които турятъ по двѣ
три свѣщы, (има бо много отъ тѣхъ да хо-
дятъ а до сущъ безъ фенеръ), мнозина отъ тѣхъ
и често-често подсмърчатъ подъ прозорцыѣтъ
на нѣкои къщѣ въ тъмнинѣжъ; но наричатъ ся
изобщо и единѣ и другѣтъ фенерліи отъ мѣ-
стото, махалѣжъ която ся казва *Фенеръ*: назва-

ніе което по-вѣщитѣ филолози производатъ
отъ думѣтъ *Фена-еръ*. Но тѣзи думы иматъ двой-
но значеніе: едното, *лоше* или *зло мѣсто*, а
другото *лоше* или *злѣ яде*, а споредъ както
Шутошъ можѣ по Шутошевски да мысли, по-
право е значеніето що произлѣзва отъ *лоше яде*,
а не отъ *лоше мѣсто*, защото лоши ядци сѣ
наистинѣжъ жителитѣ на туй мѣсто; тѣ сѣ изели,
много нѣщо сѣ и зели и изели като зеліе, и
пакъ все выкатъ че нищо не сѣ хапили!

Но и това не ни е да диримъ. Ный искамы
да кажемъ какво нѣщо сѣ днесъ фенерліитѣ,
не отъ какво сѣ ся тѣй нарекли, и каквы сѣ
были нѣкога, и какво сѣ правила; защото ако
сторимъ за това да расправямы тѣя ще стане
дълга и широка расправа, што Шутошъ не
ами и листнатый *Лебъ*. Таимъ не може іжъ по-
бра, а ный искамы краткы и ясны работы.

Фенерліята прочее а найвече фенерлійчето не е
животно; то е сздание отворено, очивадно . . .
но по-добрь на единъ по-общъ языкъ да из-
броимъ ный качества и свойствата на фенер-
лійчето, да не бы, на български като говоримъ,
да разберѣжъ че казвамы друго а не това що
искамы да кажемъ; защото очивадно като каз-
вамы и отворено, ный не искамы да кажемъ че
вади очи и че е отворено тѣй що не може да
ся затвори, ами искамы да кажемъ че е ачигъозъ,
ижгъозаръ, курназъ, шахпазъ и прч. и прч. —
Общественно же фенерліитѣ и фенерлійчетата
ся дѣлятъ на чѣтыри разряда, на Шапо-клацы
което е близу до Шапо-клатцы, на Владыко-
племянници, на Схоластицы или шашкѣжъ соф-
ты и на Чаршалии или въспитанници на Кѣль-
бурну, което тѣ наричатъ Киль-бурну.

Първыйтъ разредъ е и най-голѣмыйтъ. . . .
Фенерлійчето отъ I-й разредъ ся ражда малко
тънко-криво-кракычко, може бы отъ влажнѣйтѣ
климатъ на това мѣсто, на основаніе на което

Фенерлійчето Шапо Клакъ, додѣ е еще на тринадесетъ години станва членъ на Дружествъ (но прощавай г-не, Дружество щѣхъ да кажи и събркахъ та направихъ величайшето прѣстапленіе да кажъ по български това, което не по български ся казва и Дружество) *Піерія* а щомъ стане на 18 години тутакъ си непрѣмѣнно трѣба да ся занише членъ и на читалището *Мнимосинкъ*. То, фенерлійчето отъ I-й разредъ отличава отъ царогражданитъ българи членове на Читалище (и патріоты такожде отъ I-й разредъ) по това дѣто че макаръ рѣдко, но все пакъ ходи въ засѣданіята, а не като тѣхъ що ставатъ членове защото събркали нѣкогда да влѣзжтъ въ стајктъ на засѣданіята па еще веднѣжъ не събркватъ да турятъ кракъ въ тѣзи стајк пакъ, еще и по това че когато Българитъ башъ родолюбци членове на Читалище вардятъ да ся не намѣрятъ на собраніе когато ставатъ изборитъ, за да не видятъ на гърбътъ си стоваренъ нѣкой самаръ за членъ отъ настоятелството, фенерлійчето сѣщо за това гледа да ся намѣри на този часъ въ Дружеството на което е

Всякъ педѣль, сѣщо като едного отъ профе-

соритъ на Пловдивскѣхъ семинаріяхъ 1), сутринтъ кога ся тѣмки да иде въ черква, фенерлійчето отъ I-й разредъ ще си наложи высокото капело (недѣлешный обычай), ще си тури рѣкавичкы, които обаче не ще сѣ спукани като на едного отъ Русчущкытъ профессори, и ще присмѣтва да ся намѣри въ черква близу около пущаніе, за да вземе постъ на редѣтъ, тамъ дѣто и другытъ неговы акрацы и махалены, при вратата на женскытъ, както ѣхъ казвамы, черква когато ще излѣзватъ женытъ, и отъ тамъ слѣдъ като направи необходимытъ визиты на нѣкои замършавѣлы фенерскы дѣвицы, кѣдъ пладне упѣтва ся къмъ Бей-оглу да порази и татѣкъ свѣтътъ сѣ боллукѣтъ на намигваніята си.

При мръкване кога е слънцето на залогъ или на заходъ споредъ бащинѣтъ языкъ на г. Манчева, ще видишь петъ шесть отъ реченнытъ фенерлійчета хванѣли ѣвкой ялѣзъ—каикъ или пѣкой новѣ варкѣ и теглятъ лопаты наредъ та ся носятъ по край димацытъ и дыхатъ съсъ всичкытъ силѣ на бѣлытъ си дробове благоуханіята които издаватъ поддманнытъ источники за да ся покажѣтъ подобострастны на мадамытъ и мадамозелытъ, които ся наслаждаватъ на истѣхъ сефѣхъ седаще въ роскошнѣхъ позѣхъ надъ тѣхъ, — надъ источницытъ, а не надъ фенерлійчетата отъ I-й разредъ.

Тѣзи Господиновци не четѣтъ кои да е вѣстницы защото прѣзиратъ и тѣ като нѣкои отъ нашитѣ кебари тѣзи що ся издаватъ въ Цариградъ и душѣ даватъ за Атинскытъ или за тріестинскытъ, нѣщо което е такожде свойственно на нашитѣ кебари, защото и тѣ иматъ на высокъ почетъ сѣщытъ вѣстницы.

Женското на Шапо клокытъ има голѣмо пристрастіе да ся нарича матмазела; а то е една мома съ густъ и както трѣба, задира модѣхъ дѣто е казано тѣй кракъ въ кракъ, и не ѣ убѣгва нито най малкый катмерецъ въ тѣнкытъ на пущѣтъ, на качулытъ сирѣчь който е на главѣхъ ѣ, и за това за длѣжностъ го има баремъ дваѣхъ въ недѣлѣхъ да прошета Бейоглу и да обызголи модисткытъ за да види какъ отиватъ тамъ модытъ.

Фенерската матмазела носи капелиното си колкото е възможно по-кокетскы, усмихва ся толкозъ сладко, ама толкозъ сладко, щото накарва когото щѣе отъ Българитѣ да ся зазѣпа о неѣхъ; въобще фенерлійкытъ матмозелы сѣ твърдѣ напеты, иматъ особено *ху*, и знаѣтъ да ся

докарватъ и това е много спомогнѣло за прѣобладаніе което е ималъ Фенеръ въ другы врѣмена надъ много другы мѣста; днесъ ако и да не е това прѣобладаніе въ силѣхъ си, фенерлійкытъ матмозелы не сѣ испаднѣлы въ очарованіята си.

Фенерлійчето кога стигне на възрастъ зрѣлъ... пardonъ! Шапо Клакѣтъ и матмазелата никога не порасватъ, никога не одѣржаватъ, тѣ сѣ всякога млади, всякога свѣжи и прѣсны, всякога чичир-пичиръ и въ ходеніе то си и въ говореніе то си.

Вторый разредъ Владышкытъ племянницы, по благородство вѣрватъ токо подиръ шапо клакытъ, млади, учены и въспитаны да бѣдѣтъ милкавы, обучены въ това дѣто го выкатъ по френскы *Фар неенте*, иди-дойди въ патриканѣхъ, по владышкытъ салоны, при всичко това по нѣкога сѣ малко и едепсизы; но допълнителны свѣдѣнія за да ся сѣставимъ пълно понятіе за качества на този разредъ фенерлій ный ще имамы не слѣдъ много врѣме, когато поотпрѣклятъ племянницытъ и на нашитѣ владицы, които еще не сѣ отърсили пѣздерѣтъ на безвладычнытъ врѣмена на вуйчевцытъ си.

Разредѣтъ на схоластицытъ ако и да не е ни твърдѣ малкѣхъ ни такѣхъ за който нѣма какво да ся каже, ный оставимы да говоримъ за него, защото неговытъ качества нѣматъ нѣкое отраженіе въ нашыйгъ народенъ животъ. Педанты имамы наистинѣхъ ама сѣ по друга пасмина.

Послѣднийтъ разредъ този на чаршалитѣ фенерлій сѣстои наистинѣхъ отъ хора които сѣ на работѣхъ, но заслужва да ся каже нѣщо за тѣхъ защото сѣ и ховарды, а таквызъ сѣ взели да ся отвѣждатъ и между нашитѣ бывши балкапанцы. Чаршаліята фенерлія, кѣто си иде отъ чаршіѣхъ, ако не направи полисія на лимонъскеле си, на Кѣлѣ-бурну ще направи конакъ безъ друго. По нѣкога забравя кога е врѣме за вечераніе, но тѣ сѣ малкы работы. Пѣе като ингылизинѣхъ, пѣе като ханенде, а въ докарваніе то си е кебаръ, тѣй що отдалечъ личи че е челебія и челебіиска отхрана; едничкыйгъ му недостатѣкъ е че никога не ся смущава за политическы работы, а че и за пагришкытъ билия не си задава твърдѣ голѣмы грижи.

Въ недѣля сутринтъхъ какъ и да е той ще ся намѣри на черква, и подиръ той знае вече какъ да ся егленлиса; отива или на Панаіотакя или на Кѣлѣ-бурну; а лѣтъ често ходи на островытъ, по-вечето на Халкы дѣто ще пали ще гаси, ще покаже газиликъ, ще испотроши нѣколко шишета и чаши.

Додѣ е еще младъ сирѣчь едвѣмъ на 48 или 50 години оженва ся и миряса; тогазъ вече го направятъ и Пангардѣя въ Патриканѣхъ.

1) Пловдивска Семинарія пишемъ тукъ за разликъ отъ названіе то Пловдивскый университетъ което носеше Пловдивското Българско училище прѣди 10-15 години както ся вижда печатано въ книгѣхъ за черковныгъ обреди прѣведена не помнѣхъ сега отъ кого попъ Маркова.

Ако и да е думата ни тукъ за фанариотытъ ный нѣма да кажемъ нищо за джубетата и за камилавкытъ, едно защото тѣ не сѣ истинскы фенерли, но сѣ параситны растенія на Фенерь, и друго, защото като речемъ да говоримы за тѣхъ трѣба да кажемъ нѣщо и за тѣхнытъ но вѣ колоніи, а пѣкъ ный ужъ не щемъ да дразнимъ паткытъ.

ГОЛѢМЫЙТЪ КЬОСЪ.

Челъ сѣмъ го азъ това ама въ патерикътъ ли, въ нѣкой прологъ ли и дѣ и кога не помнѣ сега и неможъ ви расправи; а пѣкъ за тѣзи само малкѣ причинѣ, дѣто не помнѣ дѣ сѣмъ го челъ, да оставѣ да ви не кажъ що е было не го виждамъ ни умно ни разумно, за това азъ ще ви го кажъ, а пѣкъ вы ако искате да му съете на кореньтъ рѣпъ, търсѣте и намѣрѣте го дѣ е писано и кога е станжло.

Не азъ Шутошъ и не мойтъ милъ побратимъ Хытръ Петръ а другъ нѣкой угодникъ Божій, брадатъ или не, незнаѣмъ но знамъ че не былъ отъ прѣподобнытъ, а обхождалъ свѣтътъ да наблюдава чловѣческытъ дѣла и да прави свои тѣ разсужденія върху суетныйтъ този свѣтъ. Въ пѣтуваніето си по Емалайскытъ планины въ Азіѣ когато възлѣзълъ на найвысокийтъ връхъ Джавалагыръ, рано едижъ сутринѣ, на върхътъ тамо видѣлъ единъ исполнилъ прѣплешилъ единъ много голѣмъ кьосъ и съ едно огромно бряцало като пумпалъ въ рѣцѣ да стои въ едижъ позъ замаяхнѣлъ и готовъ да удари въ кьосътъ.

Божійтъ угодникъ като видѣлъ исполнилъ агъ така измаяхнѣлъ да тупне голѣмыйтъ този тѣпанъ, спрѣлъ ся да го чака да удари и тогазъ да пристѣпи при него да ся сприкаже и да ся заминне на пѣтътъ. Но чакалъ частъ, чакалъ два, три, четири, станжло пладие и не ударилъ, станѣло икипдія и пакъ не; взело вече да мръква и да ся стѣмыва, а исполнилътъ стоялъ все пакъ на истото положеніе измаяхнѣлъ а не ударялъ.

Тогазъ вече угодникътъ Божій пристѣпилъ при Исполіна и го попыталъ: защо стои тѣй и що му е служеніето.

Служеніето ми е, отговорилъ исполнилътъ, това което видишь; поставенъ сѣмъ тука да бдѣ и да бждѣ готовъ щомъ ми ся възвѣсти че лице нѣкое отъ духовного съсловіе ся види да изврши нѣкое добро дѣло и полезно за чловѣчеството, да ударѣмъ голѣмыйтъ този тѣпанъ да екне и да ся чуе по всичкый свѣтъ.

Ималъ ли си случай, попыталъ угодникътъ Божій, отъ скоро врѣме да извѣстишь такъвъ нѣкое събытіе?

До колкого помнѣ, отговорилъ исполнилътъ, ще да има повече отъ 3000 години какъ сѣмъ поставенъ тукъ на това служеніе и его еще

сѣте не сѣмъ еторилъ да ударѣмъ кьосътъ да му чуѣмъ гласътъ баремъ.

Божійтъ угодникъ не отговорилъ нищо а поклатилъ еъ главѣ и подумалъ въ себе си: наистинѣ прѣзъ цѣлый си животъ и по всичкы мѣста додѣто сѣмъ обходилъ азъ не сѣмъ ни видѣлъ ни чулъ нѣкого отъ духовного съсловіе да направи едно какъво да е добро за чловѣчеството.

ЗАБѢЛ. Това е само една проста прикаска и нищо повече, за туй не трѣба да ся обижда отъ неѣжъ никой, а най паче нашето младо и ново духовенство не трѣба да ѣмъ взема на гърбътъ си; то бо знае че тѣхнытъ чловѣколюбивы и родолюбивы дѣла съ тѣпанъ ся не възвѣщаватъ, а и ный знаемъ че добрытъ си дѣла то, по Евангелскы, врши гы въ тайнѣ.

Зимата на 1874.

—о—

Комедія въ три дѣйствія.

[Продълженіе отъ 23-й брой].

МАРИГО — Докторъ ли си Ваша Милость? Ный нѣмамы боленъ, Господине, и можете да си отидете.

АНАРГЫРОСЪ — Нѣмате боленъ ли! Какъ може да бжде това? Кира Фроса при всичко това ма увѣри че имате боленъ, и тѣжко боленъ.

МАРИГО — Кира Фроса ли? кѣщовницата на Г-на Канеллида?

АНАРГЫРОСЪ — Да, и Кира Фроса не лѣжи никогѣ.

МАНОЛЪ — Да не сте вѣй Господинѣ Анаргыросъ, докторътъ на Г-на Канеллида?

АНАРГЫРОСЪ — За грѣховетъ си.

МАНОЛЪ — А! тогава е друга работата. Слушалъ сѣмъ за васъ и познато ми е името ви, ако и да не сѣмъ ималъ честьтъ да ви познаѣмъ лично. Да прощавате за дѣто вы тѣй посрѣщнахмы.

АНАРГЫРОСЪ — Какъво ще та прощавамъ, бе брате? Били ма? утрепа ли ма? равили ма? покажи ми болныйтъ си и иди да ся исповѣдашь ако имашъ грѣхове.

МАРИГО — Ный нѣмамы боленъ, Господине, Слава Богу, както виждате, всичкы смы здрави и азъ не разбирамъ какъ Кира Фроса ви е казала че имамы боленъ.

АНАРГЫРОСЪ — И че ще го покажете на другъ докторъ, който зема ефено за визитѣтъ си; но той не може да дойде въ такова врѣме. Покажете ми болныйтъ си и дайте ми що-то щѣхте да дадете нему.

МАРИГО — Казахъ ви господине Анаргыре, че нѣмамы боленъ и всичко това сѣмъ басни отъ Кира Фроса.

АНАРГЫРОСЪ — Не е възможно; ще да бжде поне нерасположенъ нѣкой отъ васъ, безъ да знаете; Кира Фроса не лѣже никогѣ.

МАНОЛЪ — И при всичко това всичкото домочадіе е тука и вѣй виждате че всичкы смы добръ.

АНАРГЫРОСЪ — Добръ ли! то естъ казвате го вѣй, но жалата ви що казва да видимъ?

МАНОЛЪ — (Говори ниско на Марио и на Елени). Този е прочутият като човекът чуден и каприциозен, но е честен и добър, не са докачайте от думите му.

АНАРГЫРОСЪ — И каприциозен ако си . . . , чуваш ли ти, да ма прѣпорѣчва като каприциозен на женѣ си и на дѣщерѣ си. Честен и добър, нека е, мека го приемѣ това за хатърѣ ти, но каприциозен никога! И ако слѣдвате да са обнасятѣ тъй съ мене, обявявамъ че всички сте болни, и тежко болни, и ви опредѣлямъ цѣрве.

МИМИКО — Мене не ма е страхъ отъ цѣрветѣ.

АНАРГЫРОСЪ — То ще каже, сынко, че не си са разболѣвалъ никой път до сега, и азъ ти молиствувамъ да са не разболѣвашъ никога и за напредъ. А като не та е страхъ (дава му шекерчето) на ти малка цѣрве.

МИМИКО — (пде шекерчетата). Азъ обичамъ цѣрветѣ.

АНАРГЫРОСЪ — Ами таква цѣрве кой ги не обича когато е на петъ години? Туй момче не е болно, нето туй момиче, нето този човекъ, нето тази жена. Струва ми са че имате право (въ себе си). Охъ дяволе! Сега сбъркахъ конциѣ. Какво ще правимъ? . . .

А! една идея! (выка съ высокъ гласъ и сочи къмъ люлката). Ами туй що е тамъ на срѣдъ?

МАРИГО — То е малкото ни, спи.

АНАРГЫРОСЪ — Е! И отъ гдѣ знаете че то не е болно? А! сега ми дойде на умъ; туй то, Кира Фро-са ми казваше че ви видѣла вчера съ малкото ви което било тъй прѣжълтѣло, ама тъй прѣжълтѣло! . . . (открыва люлката). И имала право жената, ето! Туй дѣте страда (въ себе си). Боже мой! Работата е важна и не е за шега (позхваща дѣтенцето) още поляръ петъ минути, дѣтето щѣло съвсѣмъ да замръзне. (Съ высокъ гласъ) Скоро, скоро, фанела и огнь, ако ли не ще изгубите дѣтето си.

МАРИГО — Що казвате, Господине? да изгубимъ азъ дѣтето си ли!

АНАРГЫРОСЪ — Госпожа Елени, огнь и фанела.

ЕЛЕНИ — (Въ себе си) Знае името ми! (Съ высокъ гласъ) Какво да правимъ, тате?

МАНОЛЪ — Но господине, що са е случило на дѣтето? отзарава бѣше много добъръ.

МАРИГО — Не дѣйте на плаши, докторе, молимъ ви са.

АНАРГЫРОСЪ — Не бойте са, но направете по-скоро туй що ви казвамъ.

МАРИГО — Но що му е станѣло? защо да изгубимъ азъ дѣтето си, за име Божие!

АНАРГЫРОСЪ — Не ще викање. Дѣтето е още живо и азъ ви са обявямъ че не ще пострада нищо; пристигналъ съмъ на време. Отвържете го и го пригърнете, че да ми донесете фанелъ и огнь.

ЕЛЕНИ — Тате, земете лъжичкитѣ и тичайте.

АНАРГЫРОСЪ — Нѣмамы време да тичамъ възъ. Столѣтъ!

МАНОЛЪ — И тази добра (Сочи къмъ единъ столъ)

Земѣ го, Елени, по-скоро; (Елени зема столѣтъ и отива).

СЦЕНА ЧЕТВЪРТА.

Анаргыросъ, Манола, Марио, Мимико.

МАРИГО (Зема дѣтето и го приръжва) Ахъ! замръзнало!!! . . .

АНАРГЫРОСЪ — Не ще гюралѣ! не бойте са ви казахъ. Фанелъ да ми донесете.

МАНОЛЪ — Аманъ, докторе, избави дѣтето ми, избави го, защото съ такава смъртъ, Боже мой! . . . азъ ще бѣмъ неговый убийца, и, знаеш ли то са не забравя,

АНАРГЫРОСЪ — Уфъ! а бе, брате, не ще да умрѣ ти казвамъ! На, глави!

МАРИГО — Ахъ! Докторе, ако избавите дѣтето ми ще ви станѣ слугинѣ. . . .

АНАРГЫРОСЪ — Ето и друга! Азъ имамъ слугинѣ двѣ три у дома, не щѣ другѣ. Донесете фанелъ ви казвамъ и не викайте. . . . Нѣмате ли фанелъ? . . . Ниска е и сукно. . . . И сукно ли нѣма? (отвързва боцкитѣ и зема пльцо). На трійте го съ това.

МАРИГО — Ахъ! докторе, какво добро ни правите. . . . Богъ вече. . . .

МАНОЛЪ — Вий сте спасителъ на чедото ми и ний не ще го забравимъ това.

АНАРГЫРОСЪ — До кога?

МАНОЛЪ

МАРИГО } Никого, никого!

АНАР. ЫРОСЪ — Внимавайте добъръ, защото никогато са не свършва никого.

У Фаръ-Воспоръ, — да не помислятъ читателитѣ ни че това е нѣкое ерменско име и отъ това, че ще ний говоримъ нѣщо за нѣкого ахпаръ Уфарвоспора или за нѣкой дулу Уфарвоспорицѣ не; това е име на една гръцко-френска и френско-гръцка газета, която едно врѣме, когато бѣше по-сиромашка, бѣше наша приятелка ужъ нѣщо си, наша демекъ, на Българитѣ приятелка бѣше, а послѣ щомъ като и позаякна кокалѣтъ ето все ний ся зѣби и иска да ний хапи. Въ тѣзи газетѣ или у този вѣстникъ — който ся казва Фаръ Воспоръ или Фаръ Босфоръ подъ насловѣ «Кароловското Правителство» четохмы ний отзавчера една твърдѣ остроумна статіѣ, пълна съ най правы забѣлѣжванія за който ся и чудимъ наистинѣ, какъ бы серіознитѣ наши тука Българѣущи ся вѣстници да не съзрѣтъ тѣзи статіѣ и да ѣмъ не прѣведѣтъ за читателитѣ си когато обичествуватъ да прѣвождатъ за тѣхъ и да пльнатъ стълповетѣ си съ даката-дуката на много други Европѣйски вѣстници или съ съчиненія ужъ произведение на свойѣ ний шашкѣнѣ софталѣкъ и будалалѣкъ.

Статіѣта за който говоримъ е тая, що слѣдува, и читателитѣ могатъ сами да съдятъ да ли като е и толкозь кратка тѣ не е по-добра, по-свѣсна, и хм-леды пѣтя по прѣдпочителна отъ дългуреститѣ статіѣ на Лев. Таямъ и отъ балабан-дуреститѣ членове на балабановаго Вѣка.

КАРОЛОВСКОТО ПРАВИТЕЛСТВО.

«Не ще прикажам ченый животъ въ една епоха плодovitъ на скърби смѣшны работы; но трѣба да кажемъ че твърдъ малко таквы работы има които могатъ да ся сравнятъ съ онова смѣшното което ни доставя Испанскыйтъ телеграфъ.

«Донъ Карло, който ся мѣчи да ся възстѣпи на Испанскый прѣстолъ, — монархическый и религіозный вѣстници го наричатъ вече Каролъ VII. — Каролъ прочее седмий *устроилъ правителството си*. Това е официално израженіе: *устроилъ правителството си*, тъкмо тъй.

«Назначилъ трима министри: на Маршалъ Елю — маршалъ мечтателъ, далъ портфейлъ на военный; на не по-малко мечтателный адмиралъ Виналета, рѣкълъ: «Ты ще бъдешъ министръ на външны дѣла.» Министерството на вътрѣшны дѣла и на финанцы далъ на графа дель Пинала.

«Други министри ще дойдѣтъ по-послѣ; всякой день споредъ нужды си. Ако ще бы нѣкой и Карло VII не истѣкява отведнѣжъ съвършено правителство, тъй що Правосудіето и Просвѣщеніето могатъ да постоятъ малко задъ вратата и да почакають кефѣтъ на Н. Величество за да вдатъ и тѣ свои сгодны министри.

«Лесниѣта съ които единъ кой бы да былъ чартавинъ излъ ты и експлоатира народы е наистинѣ едно отъ най любопытны и най скърбны явенія на епохыѣ ни.

Ето единъ момѣкъ който може да не е нито най шашканнытъ нито по-лошійтъ отъ нѣкого другого — думата ни е за Н. Величество VII. — туря си на умѣтъ че Испанія, по право на наследство, му принадлежи, че е негово притежаніе, че му ѣтъ отнели насилно, и иде, придруженъ съ нѣколко чети изгладѣли, да поиска стяжаніето си. Ный не значителны т. е. които нищо не значимъ, когато ни ся стори че ся поврѣждатъ интересыѣ ни, когато ся видимъ жертва на ограбленіе, не вземамы гарабинаѣта за да покажемъ правдыѣ си, но прибѣгамы на съдовниѣта, призовамы законыѣ и ся турямы съ благоговѣніе подъ тѣхното покровителство.

«Не правятъ така онѣзи благородни Господинови които сѣхъ отъ царскѣ крѣвъ. Тѣ иматъ особенны начини, а тѣзи начини сѣхъ втораженното нападеніе, пожаритѣ, пљыняваніето. Всичко е сгодно за тѣхъ; натоварятъ съ даждіа невинны народы, упушкуютъ неповорныѣ, развалятъ желѣзныѣ пѣтшица и обиратъ пѣтшицыѣ.

«Таквы сѣхъ еглендисваніята на принциѣтъ!

«Ный мыслимъ че общественото мнѣніе трѣбало бы съ единъ гласъ да наклеимъ т. е. да замаца таквы едни чудовишны работы що ся вършатъ. Но не е тъй! Въ Френско и по други мѣста ный виждамы религіозны наричаны вѣстници да отварятъ расписы за волнѣ помощъ съ които да могатъ да набавятъ военнѣ помощъ на благыйтъ онзи владѣтель който коли и пали отечеството си.

«Пѣкъ еще ся чудятъ че нравственостыѣта отъ день на день была пропадала!

«Но онова което ны смѣява е туй дѣто съ таквы поученія шо падатъ отъ Высочинаѣта, които безъ сумнѣніе по противорѣчіе наричатъ *Онѣи на истинныѣ* ся намѣрва еще нѣкаква си мѣждива свѣтъна отъ нравственостыѣта на свѣтътъ.

«Какъ! Кога има нѣкой претенціи на единъ прѣстолъ тъй ли иде да разбѣрка едно мѣсто, да похара нивята, да съсиѣ градовѣтъ, да съблѣче и оголи жителыѣ за да благодари личното си славолубіе, за да влѣзе въ редѣтъ на царѣтъ, а пѣкъ онѣзи които ся казватъ защитници на вѣчныѣ истинны, онѣзи които подкѣрпѣютъ нравственостыѣта, онѣзи непорочныѣ, свѣтитѣ, нѣмагъ друго о-свѣтъ похвалы за едни таквы работы които трѣбало бы да замацатъ за вынѣгы и да ги прѣсѣдуютъ съ всичкыѣ строгостыѣ на законыѣ?

«Слава въ Вышнихъ Богу! Негово Величество Каролъ VII съставилъ правителството си!»

СЪНЪ СЪНУВАХЪ.

Задрѣмалъ бѣхъ и сладко позаспалъ когато незнамъ какъ ся остигъхъ че ся намѣрвамъ въ една прѣкрасна зала, украсена съ най-великолѣпны мобилы, изъ прозорецѣтъ на която ся глѣдаше надалечъ широко пусто поле, верѣтъ полето едно полуизсѣхнало дърво и на дървото една черна голѣма птица. Това зрѣлище ся прѣставляваше много страшно: да ся намѣрвашъ въ една толкова великолѣпна стая и да имашъ прѣдъ очыѣ си такъво едно зрѣлище! Черната птица ся виждаше съ уста отворены, но понеже бѣше много надалечъ никакъвъ гласъ не ся слушаше; нейното тѣло ся глѣдаше да страда и нейныѣ лѣскавы очы като че искахъ да кажѣтъ: *нѣма кой да мя слуша!* Въ това врѣме чухъ човѣшкы гласъ и ся завърнахъ: срѣщу си видѣхъ едно голѣмо оглѣдало, до оглѣдалото стоеше единъ портретъ на младо едно познато лице; познатыѣтъ тойзи господиѣтъ имаше толкова живо лице щото ми ся струваше че ся готви да говори. Въ единъ отъ угловѣтъ на тая зала имаше едно кюмбе (соба). Вжнѣ почва да ся чува тропотъ като че идѣтъ хора и този часъ въ оглѣдалото ся явява една черна хѣртія вързъ която бѣше написана бѣла една буква, която не личеше добръ, защото бѣ замърлена и показваше като да е отъ М. или отъ Т. на това отгорѣ влизатъ шесть души непознаты хора и буквата която бѣше написана въ оглѣдалото почва да ся движи.

Тогавѣ единъ отъ непознатыѣ почва да говори така: Шо значи това, дѣ ся намѣрвамы ный? Той, старецъ плѣнъ съ благоволеніе Въ дѣтството си дышалъ най-чистыйтъ въздухъ и пилъ най-здравата вода, която извира само по хладныѣ мѣста на *Бурная* и *Лисецъ*; училъ ся въ дѣтството си въ училището направено край лудата онаѣ вода, която съ друга една минува край селото *Попинци*. . . .

Въ това врѣме единъ исполнилъ съ кривы крака, съ дълга шія и съ едно червеникаво джубе влиза и излека отива та съда край кюмбето като ся постила джубето; той ся готви да почне работа. Първыйтъ продължава да говори, сякашъ че го чувамъ, така:

— После ся научилъ че го сѣрби на едно было мѣсто, затекълъ ся скоро, свѣршилъ всичко, безъ да знае нѣщо, и ся върналъ съвсѣмъ прѣобразенъ та сѣднѣлъ на прѣстольтъ на Македонскаго

Исполнитѣль курдисва една наковнина и почва да чукоти и да казва :

— Джахтеле та пухтеле, джахтеле та пухтеле, ето едно майсторско дѣло. И простира рѣката си изъ която излиза димъ.

Третийтъ пакъ слѣдва :

— Спечелилъ практика отишълъ на едно голѣмо село станѣлъ и прѣстанѣлъ

Исполнитѣль казва : Джахтеле та пухтеле, джахтеле та пухтеле, ето че го направихъ и по черно.

— Дошълъ послѣ тука, направилъ толкова добрини, които у насъ намѣрихъ непризнателность

Въ огледалото при разиърленатъ буквѣ ся явява еще една ясна буква В.

Тогава всички казахъ : Да, и казанчето и въ казанчето всичко е негово.

Портретътъ на мѣлкийтъ онзи познатъ момъкъ почва да ся движи и най-послѣ издаде гласъ : *На ваши и на приличны тѣмъ — всички дѣла ще излизатъ на яве, но какъ да тѣрпѣхъ додѣто доде това врьме ! . . .*

Черната птица като че приближи до назе — почва да и ся чува глѣсътъ. Всички излизатъ освѣнъ исполнитѣль, който слѣдва да чукоти и да казва : Джахтеле та пухтеле, джахтеле та пухтеле. . . .

Въ огледалото буквѣтъ ся изгубватъ, а черната хартия остая и ми ся види че ще ся пѣрсне. Отъ страхъ, като ся пѣрсне хартията да не поврѣди и мене, азъ ся събудихъ, растрѣперивъ и изнемошѣвъ, като си исчетохъ молитвата която съмъ научилъ отъ живата си еще баба, която ми е казала : щомъ видишь че злытъ духове почнатъ да тя бѣзнятъ исчети си тая молитвичка и ся не бой !

Този е читателю, сънѣтъ що видѣхъ прѣзъ деніе си?
Азъ дѣдо ви Толмо.

«ТАКЫВА СМЕ»

Както на вретъ, тѣй сѣщо и въвъ Ловичъ
Работытъ общинарскы нехаѣтъ :
Читалище и Харманско Дружество,
Лежѣтъ мъртви, какво-й животъ незнаѣтъ !

Всичко градско наопаки отива,
Като че е отъ гявола проклѣто ;
Нищо нищо въ наша градъ го небыва
— Въ салтанатѣ чуперимъ ся напѣто !

Ако гледашъ, бай «Шутоше» на назѣ
Рекълъ бы си че сме хора сознати,
Училища, программы. — Богъ да пази !
Говориме, стари, мѣлады брадати.

Всякой отъ насъ добро желай на града
Порѣчва са за най вѣрлый желатель,

Иска, выка да сѣ прѣстави прѣдъ свѣта
Редолѣбѣтъ на наука прѣитель.

Но почакай, братко милый, да видимъ
Че незнаемъ що правиме, искаме —
Смехорин, комедія ще срѣщнешъ,
Наука папагалска викаме.

Единъ иска читалище да въртъ,
Други пакъ се училище бѣрбори,
Трети желай «Уставъ» да се нареди
А четвѣртый девитини мѣрмори ;

Сякой тегли найдна страна за себѣ ;
Сякой иска по шапка му да стане
За туй ный (Ловчане) сме така много успѣли
Името ни да ся слави ще хване !

Писалъ быхъ ти и стихове нарѣждалъ,
Писалъ быхъ ти и за наши младѣжи
Какъ въ билиардѣ енергично напѣриватъ
И въобще за сички имъ вѣрѣжи :

Нъ този пѣтъ ще прѣмѣлча мѣничко
Че до рѣда писа щѣ ти повѣчко,
Аслѣ й сега перо ми са раскращи,
И да пиши ваджіята нерачи.

Ловичъ 1874, Мартъ 25

Шондра.

РАЗЛИКА.

Патката е бѣла хубавица,
И въобще твърдъ красна птица :
Нъ тя съ гаргѣтъ сравнена
Е много по-малко дарена :
Патката е патка и хвѣрката водна,
А гаргата е съ волѣкъ свободна ;
Патката й сѣсъ пера голѣмы,
Нъ устата й сѣ всегда почти нѣмы ;
Патката по земѣкъ и калъ тѣрчи,
А гаргата по чистый въздухъ хвѣрчи.
По нѣвга патката й гарга, а гаргата патка,
Нъ тази прилика е твърдъ много рядка.

Писмо.

Г. Редакторе !

Въ 24-й брой (874 г.) на Шутоша, вий сте виѣстили едно мое стихотвореніе, като сте го поправили или съ цѣль да ся развали краестихието или по-вѣрно да си отмѣстите, като сте го взѣли врьзъ себе си, може бы «Редакторътъ», казва единъ фр. журналъ, кога вмѣстова нѣщо въ вѣстника си, трѣбва да го копирува тѣчно ; защото ако дѣрзне да го поправи съ намѣреніе, той ся счита за низкъ и подлъ». Ако има нѣщо, бѣлъ-жете отъ долъ.

Стихотвореніето, Кой е той, не ся отнася за васъ Г. Редакторе.
(Познатія Вы).

Отвѣтъ

Господине.

Малко е было грѣжа Шутоша до кого ся отнасяло стихотвореніето ви, ако бы и до редактора му да ся отнася, той не е дирилъ това, защото е свободенъ и да шути самъ и да шутятъ

и други съ него стига да има смисъл и добър цѣль писанно-то. Отъ това начало на Шутоса вы можете да познаете най-добъръ че промѣненіето не е станало по нѣкое злоумышленіе и еще по малко за отмишеніе, а по какви причини е станало. Шутосъ обича да вѣрва че ще можете да ся досетите и ще го избавите отъ неприятный за него трудъ да даде публично изясненіе. Колкото за сентенціята отъ фр. журналъ Шутосъ има това да каже че тѣя по френски и за френскитѣ писатели може да си има мѣстото, но 'на да ли и за Българскитѣ писатели — стихотворци, защото ако по френски ся счита «низкъ и подлъ» който дързне да поправи нѣщо което ще смѣсти въ вѣстника си, по български може да ся счита серсежъ и диване онзи който «копирува тѣчно» все що му ся праща за въ вѣстника! На едни кола грѣнци една сопа стига. — Впрочемъ вы имате тозъ пѣтъ удовольствіе да видите не поправены стиховетѣ си, но Шутосъ ся не смѣя ако нѣкой безочлявци си позволятъ да ви кажатъ че стиховетѣ ви нѣматъ ни мѣрѣ, ни логикѣ, ни опрѣдѣленъ смисълъ ни поезіѣ а само едни сухи рѣчмы. Редак.

Това дѣто ще ти кажѣ сега, читателю, не го е казало *Право*, но то е тѣй право казано, щото азъ мога на пѣлно да го приложѣ на онѣзи работи които е *Право* казало а вѣрмето ги е доказало.

«Человѣкъ додѣ умре все ся учи».

Тая е думата, която вече кой е казалъ не знаѣмъ, но който хиледи примѣры сѣ доказали а че и азъ пдѣ да подтвърди днесъ.

Като человѣкъ и азъ и като живъ и не умрѣлъ еще, прѣдъ малко вѣрме имахъ случай да ся научѣ еще едно ново нѣщо. Наистинѣ то е вече късно за мене, и азъ не мога да ся възползувамъ нищо отъ тѣзи науки но като наука ще ѣмъ съобщѣ на онѣзи, за които може да бѣде навѣрмина да ся възползувать отъ неѣмъ както ся възползува този славенъ и ученъ мѣжъ отъ когото зехмы тозъ урокъ.

«Не можешъ ли да извършишъ и ты нѣкой подвигъ за доброто на народа си съ което да заслужишъ вниманіето на прѣподобный тартен и благоволеніето на музикословеснѣшкитѣ стършени, или умразѣтъ на тѣзи които могатъ на твой грѣбъ да ся възнемажѣ на високо и да прихатъ и да кыхатъ болъ и болъ. А отъ другѣ странѣ искашъ ли да си опечешъ питкѣтъ и да минашъ на редъ и на хлѣбъ? — сега е вѣрме! тѣй както си былъ ужъ Българинъ пристори ся че си отъ религіознѣшкѣтъ пасминѣ, че бѣгашъ ужъ отъ Българитѣ като отъ еретицы и вѣроотстъпници и идя при герцѣтъ да търнешъ мазно кокалче. Но, не тя ли слѣтъ нищо и отъ тамъ . . . не губи вѣрме . . . Задигаи си чувоветѣ и бѣгаи пакъ при Българитѣ. Небой ся че ще бѣдешъ отъвърленъ . . . ще ся намѣрятъ. Патриоты които да ся заематъ жарко за твоео добро и да тя прѣпорачатъ за твоитѣ прѣимущества, ще ся намѣрятъ и хора благоразсуждающы да оцѣнятъ ползѣтъ отъ твоео спекулативно обращение и да ти станѣтъ покровители, за да ти ся достави и мѣсто уютно и заплатѣ добръ яко награда на подвигѣтъ ти за народното добро, и вѣрнитѣ ти ся въ правдѣ прѣдѣлѣство твое и будешъ яко единъ изъ примѣрныхъ ревнителѣ и великихъ родолюбецѣ. А имашъ ли ти туй сѣрдце и туй срѣкы и позавидіе да покажешъ ревностѣтъ въ навѣты и кововете противу онѣзи злонравници които сѣ жертвували всичко за да прѣдѣставятъ народѣтъ като добръ стрѣмъ на безгѣлници гладници? — дерзай, ты можешъ да добьешъ любовѣтъ на тѣзи отборъ хора но и да ся прославишъ яко подвигъ добъ и свѣршающъ и да оспавишъ похвалѣтъ примѣръ на съотечественичѣтъ си и да заслужишъ вниманіето и благоволеніето на всичкы които иматъ нуждѣ да прикрѣпятъ своитѣ слабости и въ твоитѣ честности да възвисѣтъ прѣдъ свѣтътъ своитѣ отъ този родъ добродѣтели.» — Тежко же, ако не си способенъ на такѣвъ подвигъ.

Сія естѣ прѣмудростъ отца нашего и же . . .

Мѣжъ и жена.

Мари жена пѣкъ ты шо си патила, какво е това отъ тебе; защо ти е туй лусо шо искашъ та ми не даваши сладкѣ залѣтъ?

— Какъ защо ми е? белкымъ сякашъ че го искашъ за мене си; то е за тебе повече.

— Какъ за мене? Белкымъ смѣташъ и мене въ копринены феставы да мя обуешъ? И тазъ добра работа.

— Не ты да ги носишъ, ами азъ да ги носѣмъ за тебе.

— А че азъ тя аресвамъ и съ тѣзи читенѣтъ фи- станы, както ходишъ сега.

— Ты мя аресвашъ, ама хората не мя аресватъ, и выкатъ че ты си касканджія и не мя оставяшъ да ся скопосвамъ.

— Тѣй а?

— Тѣй зеръ; а пѣкъ азъ не ми е добръ да слушами да казватъ зло за тебе; не прѣмамъ да става докаченіе на честѣтъ ти.

— Ако ти е на сѣрдце да ми ся не докача честѣтъ, ты ще си носишъ басменѣтъ фистанцы и язычѣлѣтъ си и не ще мя печешъ за такѣвъ маймунскы маска- ралѣтъ.

— Ама азъ не мога да излѣзвамъ на пѣтътъ такѣвъ като просекынѣ, чувашъ ли? че не е само за твоитѣтъ честь ами имамъ и азъ малко честолюбіе.

— Е; не дѣй излѣзва на пѣтътъ, стой си въ кѣщи.

— Тѣй я; че азъ тебе ты съмъ робыня зеръ; Да ти кажѣ ли едно нѣщо? Азъ не съмъ ся оженила за да ся заробиѣмъ и да ходѣмъ като просекынѣ такѣвъ пачавура. Азъ искамъ дрехы и ще ходѣмъ по пѣтътъ и дѣющѣ.

— Ама да ти кажѣ ли и азъ едно нѣщо; И азъ не съмъ тя взелъ да ми артардисвашъ ихтибара съ скѣпы дрехы и съ ходаніе дѣто щешъ, и собирай си умѣтъ въ главѣтъ, да не

— Въпросѣтъ за контроля на бюджета е единъ отъ млчнѣтъ въпросы и най вече за нашѣтъ Българи, които слабо проумѣватъ такѣвъ работы; но благодареніе на Левантъ Тимѣза този въпросъ е твърдъ облесненъ. «Както за тоя въпросъ, тѣй и въ сѣкы други отъ тоя видъ, трѣбува сѣкогы да зимаме примѣра на *английскы- тѣ бары за водачѣ, ако не за юрникѣ*» казува поучителнѣшійтъ вѣстникъ, и казува го серіозно «безъ никакѣво намѣреніе на прѣсмиваніе.» Друго и не трѣба нѣколко бары по примѣра на Английскитѣ и въпросѣтъ за който е рѣчь е свѣршенъ. Казватъ нѣкои каква полза да ся издаватъ Англо-френскы вѣстници на Българскы, ето ѣмъ ползата малка ли е?

Единъ малѣкъ разговоръ.

Ш Дѣдо Петре, защо не ставатъ днесъ чудеса както ставали едно вѣрме?

Х. П. Какъ да не ставатъ? чудеса, милъ мой побратиме, ставатъ и днесъ, но хората обрѣгнали и не ги съгледватъ.

Ш Ама едно вѣрме имало такѣвы нѣкои мѣста, дѣто като влѣзвалъ нѣкой боленъ оздравѣвалъ и др.

Х. П. О, сега има еще по чудотворны мѣста стига да ги знаешъ и да заблѣжвашъ штоо стая. Не видѣ ли какъ на онова мѣсто тамъ и почтенны хора като влѣзохъ на два дни тѣ ся прогласихъ за публичны лѣжцы?

Ами товъ не е ли и то чудо, дѣто за Берковичъ слѣнцето изгрѣва отъ Истокъ а за Ени-Захрѣ отъ западъ? И колко други чудеса има!

Но най подиръ, Читателю, всичкото всякакъ че пары трѣбатъ, знаешъ ли ты? Ами вижъ та стори да направишъ и ты едно чудо: внесъ си двѣтъ меджидіета та да размѣнешъ Шутоса, защото беспаричіето го е много выскѣло!

Отговорникъ и прѣтежатель О. КАСАПСЬ.